

РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Фактично, компетентнісний підхід передбачає не засвоєння учнем окремих один від одного знань і вмінь, а оволодіння ними в комплексі. У зв'язку з цим змінюється, точніше, по-іншому визначається система методів навчання. В основі відбору і конструювання методів навчання лежить структура відповідних компетенцій та функцій, які вони виконують в освіті.

Ключовими освітніми компетентностями є такі:

1. Спілкування державною мовою.
2. Спілкування іноземною мовою.
3. Математична компетентність.
4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях.
5. Інформаційно-цифрова компетентність.
6. Уміння вчитися впродовж життя.
7. Ініціативність і підприємливість.
8. Соціальна та громадянська компетентності.
9. Обізнаність та самовираження у сфері культури.
10. Ініціативність і підприємливість.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них учні набувають під час вивчення іноземної мови на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: уміння читати і розуміти прочитане; уміння висловлювати думку усно і письмово; критичне мислення; здатність логічно обґрунтовувати позицію; виявляти ініціативу; творити; уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення; уміння конструктивно керувати емоціями; застосовувати емоційний інтелект; здатність співпрацювати в команді.

Компетентнісно орієнтовані завдання для школярів на уроках англійської мови

Сучасний підхід до викладання англійської мови зосереджується не лише на знаннях граматики та лексики, а й на розвитку в школярів навичок, які допоможуть їм адаптуватися до швидких змін і викликів сучасного світу. Завдання, орієнтовані на

розвиток компетентностей, дають змогу інтегрувати вивчення англійської мови з освоєнням корисних умінь у різних сферах.

Найчастіше використовую на своїх уроках роботу в парах, групах, ігрові форми, метод асоціативного куща, ситуативне моделювання, методику “Закінчи речення”, метод “Прес”, “ Мозковий штурм”, розминки, дослідницькі технології (діалог, диспути, прес-конференції, подорож), написання електронних листів (e-mail); використання інтернет-ресурсів, презентації. Учні беруть активну участь у міжнародних дистанційних конкурсах “Олімпіс”, “Тринвіч”, “ Брейн-ринг”, олімпіадах, Всеукраїнській інтерактивній олімпіаді від TalkEn.Cloud та Green Country, вебінарах

Ось приклади вправ на використання зазначених компетентностей:

1. Вільне володіння державною мовою

Основна мета занять англійською — розвиток мовних навичок, проте важливо також підтримувати рівень грамотності й комунікації українською. Наприклад, можна запропонувати учням перекладати важливі тексти з англійської на українську, порівнювати культурні аспекти між країнами або створювати двомовні презентації.

Це сприятиме глибшому розумінню структури обох мов та вдосконаленню комунікативних навичок.

Приклад: **Клас: 8**

Назва компетентності: володіння іноземною мовою, спілкування державною мовою, навчання впродовж життя, культурна компетентність, інформаційно - комунікаційна компетентність

Тема уроку: Geographical position and climate of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

Knowledge is power

a) Read the article / Прочитати статтю/ перекласти її

THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

Geography and Climate

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is situated on islands. Northern Ireland occupies the northern part of Ireland. It is situated of the separate island. Great Britain consists of three parts. Their names are

England, Scotland and Wales. Scotland is situated in the north of Great Britain Wales — in the southwest, and England — in the southeast.

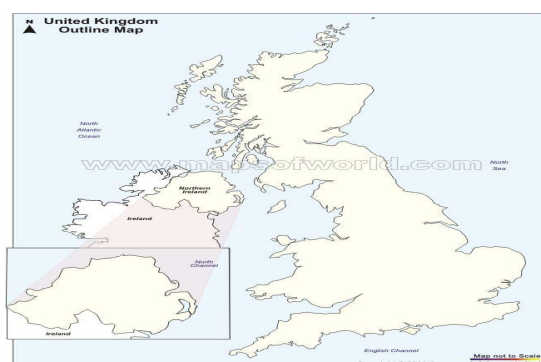
Great Britain is surrounded by seas on all sides and is separated from the continent by the North Sea and the English Channel. The rivers in Great Britain are not long, but many of them are deep. The capital of Great Britain, London, is situated on the Thames River. There are many mountains in the north of England and in Scotland, but they are not very high. The highest mountain in Great Britain is Ben Nevis. There are many lakes in Scotland. The most beautiful is Loch Lomond. There are many countries which are connected with Great Britain by sea. Thanks to the Gulf Stream the climate of Great Britain is mild. The weather is often foggy and rainy. Summer is not very hot and winter is not very cold. Winter temperature seldom falls below zero.

с) Робота з контурними картами. Відпрацювання правопису власних назв

Put down on the map all geographical names mentioned in the text.

Indicate the names of the islands and parts of the country, oceans and seas, mountains and rivers.

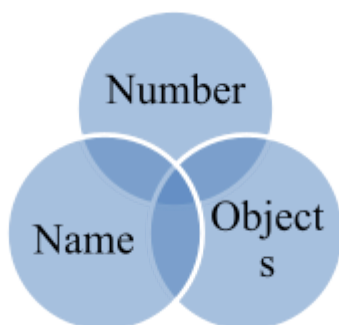
(Northern Ireland, England, Scotland, Wales, the North Sea, the English Channel, London, the Thames River, Ben Nevis, Loch Lomond, the Gulf Stream)

Методичні рекомендації. Учні працюють з текстом потім виконують після текстові завдання. Роздрукую карти кожному учню, або проводжу урок в комп'ютерному класі.

Саме тут доречно вправа “Circles of life”/ (Коло життя)

Мета якої навчити учнів робити свідомий вибір, приймати рішення і обґрунтовувати його.

(Інструкція: малюємо 3 кола на дошці. Діти мають написати найважливіше)

2. Спілкування іноземною мовою

Розвиток цієї компетентності на уроках англійської охоплює завдання, що допомагають розуміти культуру й мовні особливості різних англomовних країн, водночас поважаючи та зміцнюючи рідну культуру.

6 Culture

What are your favourite films?
Do you know who directed them?

Famous film directors

Steven Spielberg
Steven Allan Spielberg was born in Ohio, USA, in 1946. He began making films early. When he was 12, he made a disaster movie with his toy trains. And at 13 he won a prize for a 40-minute war film, in which his school friends were the actors! Spielberg didn't finish college. He got a part-time job at Universal Film Studios and stopped studying. The studio vice-president saw one of his short films. He was so impressed that he made the 21-year-old Spielberg a director. Spielberg has made many famous films in so many genres – for example, thrillers (Lawrence of Arabia), sci-fi (E.T.) and action adventures (Indiana Jones). He has won three Oscars for Best Director, and his films have won many more awards. He is one of the most successful filmmakers in film history.

Christopher Nolan
Christopher Nolan was born in 1970, in London. He started making films with his action toys at the age of seven! When he was 11, he decided that he wanted to be a film director. He studied English Literature at university and continued to make short films. One of them won an award when he was 26. So he decided to make his first full-length crime drama with his own money. He won more awards and then finally some money for more films. Since then, he has written scripts to hugely successful films about Batman and Superman. They are very clever and not typical superhero fantasies. He has also made amazing sci-fi films like Inception and Interstellar. All of them have won Oscars. He is one of the most imaginative filmmakers working in film industry.

1 Look at the pictures. Do you know anything about the people or films?

2 a Work with a partner.
Student A: Read about Steven Spielberg.
Student B: Read about Christopher Nolan.

b Ask and answer the questions about your directors.

- 1 When and where was he born?
- 2 When did he start making films?
- 3 What film work did he do when he was a student?
- 4 How old was he when he won his first film award?
- 5 Which different genres of films has he made?
- 6 Have his films won any Oscars?
- 7 How important is he in the film world?

3 What did you think was the most interesting information in each text?

4 Which director's film do you prefer?

5 Over to you! Who are the most famous actors and directors in your country? Have you seen any of their work?

Unit 6: Imagine that!

Film school

Culture

Ukrainian cinema

My Thoughts Are Silent
This film is a charming Ukrainian drama directed by Antonio Lučić, marking a highly successful debut. The story is about Vadyim, a young sound engineer and constant underachiever. His life takes an unexpected turn when he receives an order from a Canadian client to record the voices of rare animals and birds in the Transcarpathian region of Ukraine. To add a humorous twist, Vadyim's mother, a taxi driver, joins him on this unusual trip. Premiering on July 4, 2019, at the 'East of West' section of the 54th Karlovy Vary International Film Festival, the film collected the Special Jury Prize. In Ukraine, it took home awards at the Odessa International Film Festival, including the Audience Award, the FIPRESCI Award for the best Ukrainian film, the award for the best acting work (Ira Vitynska-Vantsa) and a special mention from the jury. The film hit Ukrainian theatres on January 16, 2020, and in just seven weeks, it got over UAH 10 million at the box office.

Mavka
The Ukrainian 3D animated fantasy film, directed by Oleksandra Ruban, was inspired by Lesya Ukrainka's famous play 'The Forest Song'. The movie introduces us to Mavka, a young and idealistic forest spirit who wants to protect the forest. The story focuses on the complex relationships between forest spirits, presented by Mavka, and the humans. What makes the film special isn't just its story but also its unique appeal. The soundtrack adds a distinct dimension to the movie by combining cinematic orchestral music with traditional Ukrainian folk instruments and melodies. 'Mavka' has become a great achievement in Ukraine's animation industry, combining elements of epic storytelling, sincere moments and humor. Its engaging story and distinctive world-building are sure to charm audiences. The film has already attracted international attention, with distribution rights secured by 10 companies across 20 territories, including Europe, the Middle East and North Africa. Oleksandra Ruban is also a scriptwriter and the creative mind behind the animated series 'Papi, the Dog'.

1 Look at the pictures. Have you seen the films? Have you read the book behind one of the screen adaptations?

2 a Work with a partner.
Student A: Read the text about 'Mavka'.
Student B: Read about 'My Thoughts Are Silent'.

b Mark the information as true or false.

- 1 'My Thoughts Are Silent' is very popular in the Middle East. T/F
- 2 'Mavka' is a 3D animated fantasy film. T/F
- 3 'Mavka' is the only animated film Oleksandra Ruban has been working on. T/F
- 4 Mavka recorded voices of rare animals. T/F
- 5 'My Thoughts Are Silent' gathered more than 9 million hryvnias at the box office. T/F

3 Over to you! What kind of film festivals in the world do you know? Which Ukrainian films do you like most? Would you like to become a film director or an animation director? What kind of movies would you like to shoot?

Unit 6: Imagine that!

Сюди ж застосовую вправу “Create a New One”/(Створи нове щось)

Мета: навчити учнів створити усну зв'язну презентацію, використовуючи креативність, розвивати лідерські вміння та ініціативність.

Діти представляють себе за допомогою презентації, плакату з своїм хобі, їжею, спортом, улюбленою твариною, використовуючи увесь творчий потенціал. В кінці діти презентують свої постери.

Для цієї вправи можна використовувати папір, олівці, ножиці. Під час он-лайн навчання можна скористатися хмарним сервісом “Word Art” для створення презентації.

3. Математична компетентність

Такий тип варто розвивати на заняттях, використовуючи вправи з елементами математичного підрахунку чи обчислення.

Приклад: Клас: 2

Назва компетентності: математична грамотність, володіння іноземною мовою

Тема уроку: Осінь в Україні. Вивчення числівників

Seven times measure cut once

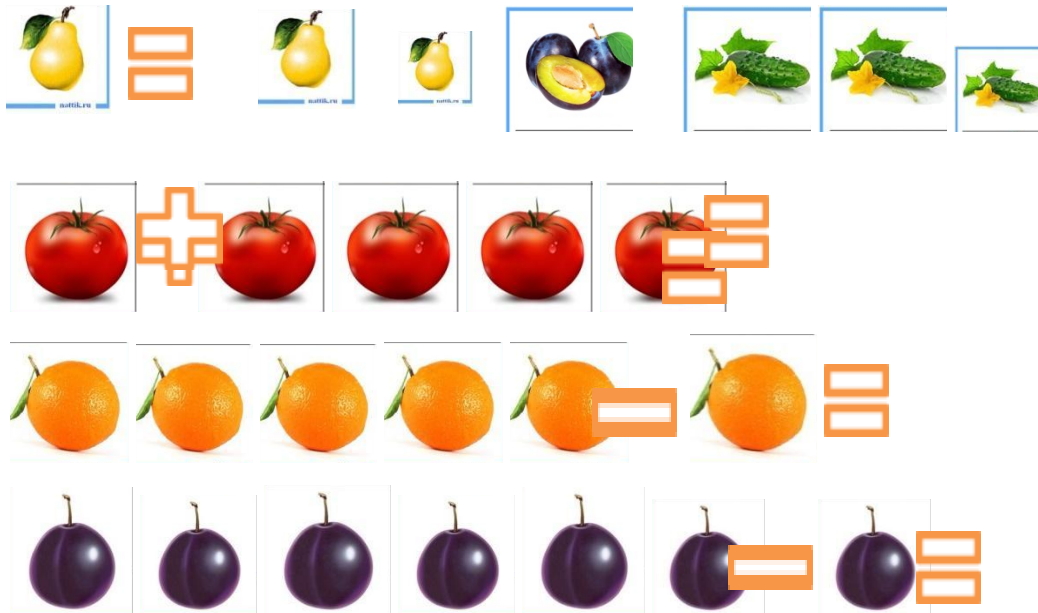
Plus

Is

Minus

ЗРАЗОК: one apple plus two apples is three apples

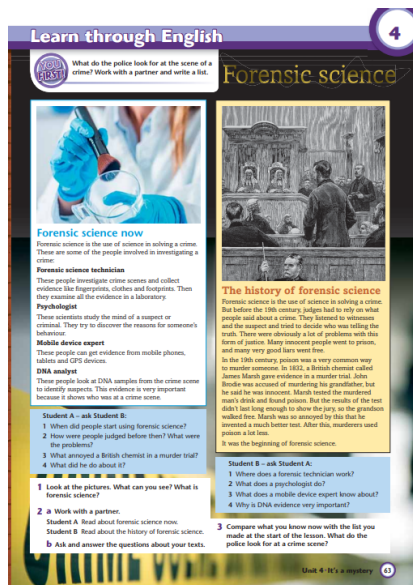
five bananas minus one banana is four bananas

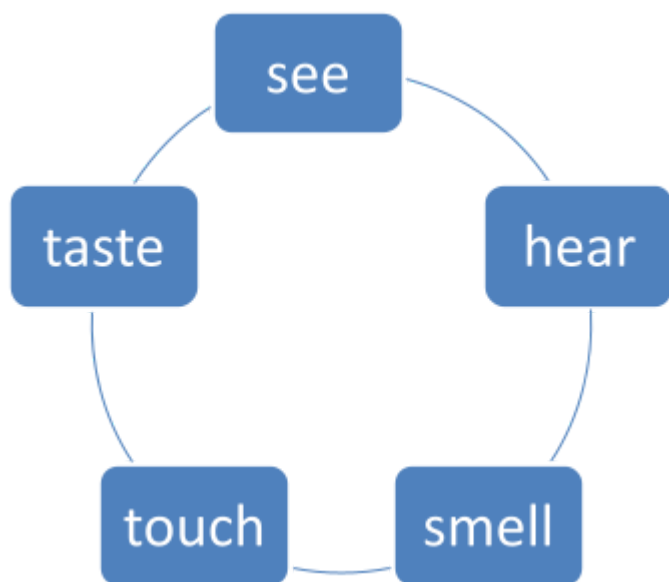
Використовую дану вправу для перевірки ЛО з теми фрукти та овочі та закріплення вивчених числівників. Учні можуть працювати в групах та парах. Вивчення множини іменників.

4. Компетентності в галузі природничих наук, техніки та технологій

Школярі можуть виконувати завдання, що стосуються наукових тем, застосовуючи англійську лексику. Так, доцільно організувати проєкт, присвячений дослідженню винаходів відомих учених.

Вправа “5 Senses” / (5 чуття) чудова вправа, яка розвиває асоціативне мислення, шукати нестандартні асоціації, відходити від шаблонів стереотипів для формування творчої особистості.

Для того, щоб краще запам’ятати нове слово, потрібно створити до нього образ або асоціацію, за допомогою зору, слуху або відчуттів. Яким це слово може бути на смак? Яким це слово може бути за кольором? Асоціації сприяють розвитку творчих здібностей особистості.

5. Екологічна компетентність

Екологічні питання сьогодні є надзвичайно актуальними, і їх легко інтегрувати в уроки англійської. Школярі здатні досліджувати теми, пов'язані з екологією, наприклад, зміни клімату, забруднення повітря та води, охорона тварин. Запропонуйте написати есе, зробити презентації або взяти участь у дебатах англійською на тему екологічних проблем, а також знайти шляхи їх розв'язання.

Приклад: Клас: 3

Назва компетентності: володіння іноземною мовою, навчання впродовж життя, екологічна компетентність

Тема уроку: Пори року. Моя улюблена пора року.

There is no bad weather. Every weather is graceful.

Complete the sentences with words instead of pictures

Winter, summer, spring, flowers, swim, play football, ride a bike, autumn.

There are four seasons: , , and . But my favourite

season is . We have long summer holiday. There are a lot of in the park. Children

can , , . I like summer very much.

Методичні рекомендації. Текст використовую як опору для проєкту “My favourite season”.

Вправа “Roll the Dice” / (Кинути кубик)

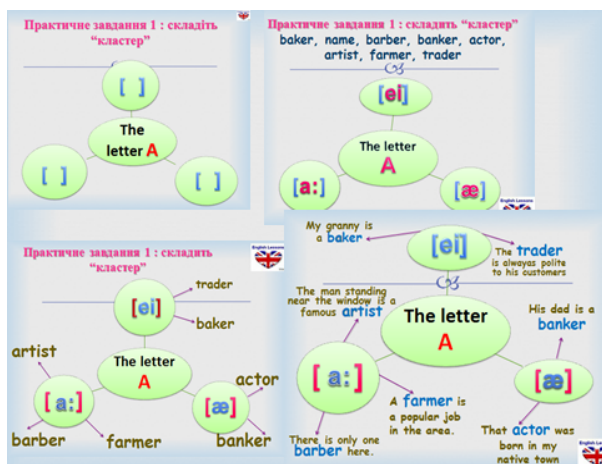

Під час цієї гри намагаюсь навчити учнів утворювати різні типи запитань, розвивати навички діалогічного мовлення.

6. Інформаційно-комунікаційна компетентність

У сучасному світі здатність користуватися цифровими інструментами та шукати інформацію є однією з ключових навичок. На заняттях англійської варто розвивати цю компетентність через завдання, що передбачають пошук інформації, створення презентацій, використання онлайн-ресурсів для підготовки матеріалів.

Спочатку разом з учнями складаємо найпростіший кластер, потім складають самостійно і презентують біля інтерактивної дошки або звичайної з крейдою, або біля комп'ютера або проектора з самостійно підготовленою презентацією.

Не менш цікавою є вправа зчитування QR кодів...

У повсякденному житті сучасні діти використовують безліч сучасних програм на своїх телефонах. А чому не використати той же телефон у навчальних цілях? Зробити урок англійської мови цікавим нам допоможе програма зчитування QR кодів.

Paper

Paper was invented _____ . In _____ ,
under the _____ , a government official in
China _____ .

Ts'ai Lun seems to have made his
paper by _____

7. Навчання впродовж життя

Вправи, які розвивають навички самостійного навчання, допомагають учням засвоїти принципи саморозвитку.

Приклад :Клас: 5

Назва компетентності: навчання впродовж життя, володіння іноземною мовою.

Тема уроку: ЇЖА. Актуалізація ЛО.

Practice makes perfect

Розподіліть назви продуктів за наступними категоріями. Цифра позначає кількість слів у категорії.

Chocolate, potato, tea, steak, pear, carrot, garlic, cake, pineapple, broccoli, wine, water, peach, coffee, ice cream, tomato, ham, watermelon, cookies

MEAT (2):

DRINKS (4):

DESSERTS (4):

FRUIT (4):

VEGETABLES (5):

Методичні рекомендації. Також часто використовую не слова , а малюнки на основному етапі уроку

Ще одна з вправ,які покращують засвоєння ЛО

Вправа “Random Associations”

Використовую її для того,щоб навчити дітей створити асоціативні зв'язки між речами, які не мають прямих зв'язків, розвивати уяву, творчі здібності

Цю вправу застосовую як мозковий штурм для введення в іншомовне середовище.

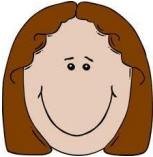
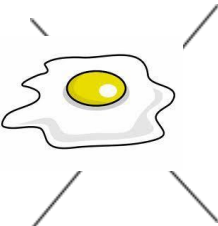
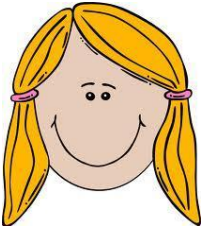
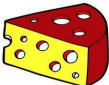
8. Громадянські та соціальні компетентності

Англійська мова відкриває можливості для обговорення важливих соціальних та громадянських питань, таких як права людини, волонтерство, демократія. Учні можуть долучатися до проєктів, присвячених цим темам, обговорюючи їх англійською. Це не тільки сприяє вдосконаленню мовних навичок але й формує громадянську свідомість та толерантність.

Назва компетентності: володіння іноземною мовою, навчання впродовж життя, громадянська компетентність

Приклад: Тема уроку: Смаки різняться. Моя улюблена їжа.

Tastes differ

		
I like I dislike.....		
		

Методичні рекомендації. Кожен учень отримує картку. Висловлює думку, про те, що подобається героям на малюнках. Потім учень формує власне висловлювання про те, що він любить та не любить їсти. Вчитель використовує картки для вивчення конструкції **I like.....I dislike.....**

9. Культурна компетентність

Для розвитку культурної компетентності школярам доцільно пропонувати завдання, що розширюють їхнє розуміння різних культур. До прикладу, здобувачам освіти варто вивчати та порівнювати традиції святкування різних свят в англійськомовних країнах. Вони можуть створювати презентації або відео, де розповідатимуть про ці традиції англійською, порівнюючи їх з українськими.

Culture

Family celebrations in Ukraine

Masnytsia

One of the best-loved holidays in Ukraine is a spring holiday called Masnytsia or Masnytsia. It lasts a whole week. Although it is celebrated before the Great Lent, which is a Christian holiday, it originates from the pagan times and the pagan celebration of welcoming the arrival of spring.

At that time our ancestors worshipped the Sun as a God and welcomed longer days that meant revival and the start of a new life cycle after the long winter. Within the week people were not allowed to eat meat but they could still enjoy dairy products: milk, butter, sour cream, cheese etc. It is then that Ukrainians baked round cakes, and later pancakes, that resembled the Sun. It was believed that those who have tasted such a cake are blessed with the sun's warmth and light. Some people cooked varenyky — dumplings with cottage cheese filling — a traditional Ukrainian meal that, according to our ancestors, resembled the crescent.

This holiday is full of fun, joy and optimism: such sports as pancake eating contest, fast games, and climbing the pole for a prize were especially popular among youngsters in the villages. On the last day of the holiday week, there was a tradition to burn a straw man that symbolized winter.

Though this holiday is not a national one in modern Ukraine, many people still enjoy it: they cook pancakes and varenyky and spend time in a family circle.

International Children's Day

International Children's Day known as Child Protection Day in Ukraine, is a great occasion to raise awareness about the biggest challenges children face in the modern world, such as life-threatening climate-change disasters, famine, rights violations and abuse. Established in Paris in November 1946 by the Council of the International Democratic Federation of Women, this annual event takes place on June 1st. The UN supported and prioritized the protection of children's rights, life and health, and it was first celebrated in 1950 across 51 countries. Throughout the world, families enjoy the day making their ties stronger through the experiences they share. In Ukraine, bright festivals and contests take place in city squares, offering various children and family activities like sand figure exhibitions and hands-on masterclasses for crafting miniature sand monuments. Sports contests further unite parents and children in friendly competitions demonstrating speed, agility and wit. As the day progresses, families often choose to explore parks, visiting a local cafe, for a delightful family dinner or just a snack. Some children get presents like toys to mark the day.

1 Look at the pictures. Can you guess what holidays are depicted there?

2 a Work with a partner.
Student A Read the text about Masnytsia.
Student B Read the text about Children's Day.

b Ask and answer the questions. Choose 3 of your classmates and ask them these questions, write down their answers.

- 1 What is your favourite holiday?
- 2 What is your favourite holiday food or dish?
- 3 What are your favourite holiday clothes or accessories?
- 4 What is the best present you've ever received?
- 5 Who would you like to spend holidays with?
- 6 Where would you like to spend holidays?
- 7 Over to you! Would you like to have more or fewer holidays? What interesting or unusual holidays in the world do you know? Would you like any of them to become a state holiday in Ukraine? How do you usually celebrate holidays in your family? Do you keep to any family traditions?

Unit 1 · Family histories 21

1 Culture

Family celebrations

Thanksgiving

Thanksgiving is a family celebration in the USA. Every November, millions of Americans travel home to celebrate with their families and to give thanks for the harvest. They have a traditional dinner of turkey, root vegetables and pumpkin pie.

The story behind Thanksgiving is about an early group of settlers called Pilgrims. They came from England in 1620, and for the first year they were really hungry. A Native American tribe showed them how to grow food. So, the next year they gave thanks for their first harvest by sharing their feast with the Native Americans. They were celebrating for three days!

But it was not a tradition yet. However, Sarah Hale, a magazine editor, thought it was important for the USA to have a Thanksgiving holiday every year. She wrote regular letters to every president for 40 years! Finally, in 1863, President Lincoln made the last Thursday in November the national day of Thanksgiving. It is now America's biggest holiday.

Hogmanay

Everyone celebrates New Year, but Scottish families celebrate it the most. They call it Hogmanay.

First, families clean their houses to start the new year fresh. Then most families have parties where houses are open and everyone is welcome. At midnight, everyone stands in a circle to welcome the New Year. They sing 'Auld Lang Syne', written by Scottish poet Robert Burns. Another tradition is that the first person who comes in the door after midnight should bring a piece of coal, a cake and whisky. This is called 'first footing' and brings good luck for the next year.

New Year is a special time for the Scots because for 400 years the Scottish Church didn't allow a holiday at Christmas. This didn't change until 1958! So the Scots worked at Christmas, and New Year was the family holiday to give presents to the children. Scotland still has two days of national holiday at New Year. And in Edinburgh, the capital city, there are street parties and an amazing fireworks display from the castle.

Glossary
harvest pumpkin settlers fresh coal

1 Look at the photos. What can you see?

2 a Work with a partner.
Student A Read about Thanksgiving.
Student B Read about Hogmanay.

b Ask and answer the questions.

- 1 What is the celebration and where does it happen?
- 2 What do people traditionally do?
- 3 When and why did the celebration start?
- 4 Why did it become a national holiday?
- 5 Why is it important?

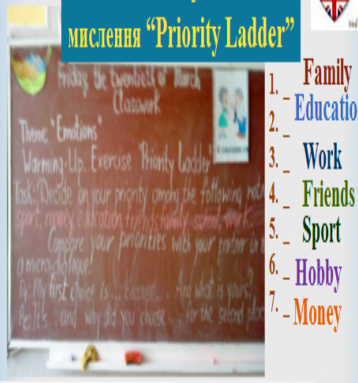
c What do you think was the most interesting fact in each text?

Unit 1 · Family histories 20

Chinese New Year

Застосування технології критичного мислення : Вправа “Distraction”

Технологія критичного мислення “Priority Ladder”

English Lessons

Family Education Work Friends Sport Hobby Money

1. Family
2. Education
3. Work
4. Friends
5. Sport
6. Hobby
7. Money

Ця технологія використовується для зіставлення об'єктів чи явищ з метою визначення пріоритетів. Учні пропонується визначити власні пріоритети серед запропонованих цінностей і розташувати їх на відповідних щаблях за рівнем значимості; або розташувати порядок дій за рівнем важливості у певній ситуації; або які із перелічених речей ти будеш у першу чергу брати з собою у відпустку або на заняття. Чому?

Під час цієї вправи діти формують комунікативні навички для побудови речення і складання зв'язного тексту на задану тему.

10. Підприємливість і фінансова грамотність

На уроках англійської потрібно розвивати підприємницькі навички з допомогою активностей, пов'язаних із плануванням та управлінням фінансами. Наприклад, учні можуть розробити проєкт благодійної акції та представити його англійською мовою. Також доцільно провести урок-дебати про роль грошей у житті людини, або виконати вправи з розрахунку бюджету уявного туриста, що подорожує англomовними країнами.

Компетентнісно орієнтовані завдання на заняттях англійської мови дає змогу здобувачам освіти не лише засвоїти мову, але й розвивати різні навички та компетентності, які знадобляться в житті. Такі вправи підвищують зацікавленість до навчання, допомагають школярам усвідомити важливість знань, які вони отримують, і надають можливість застосовувати їх на практиці.

Приклад: Клас: 7

Назва компетентності: громадянські та соціальні компетентності, володіння іноземною мовою, ініціативність

Тема уроку: Healthy and unhealthy food. Project.

A sound mind in a sound body

Методичні рекомендації. Проєктну роботу проводжу в кінці вивчення теми. Зазвичай поділяю клас на 2 команди. Один представник від команди обирає конверт в якому знаходиться один із малюнків. Кожна команда створює кластер, асоціативний

кущ або інтерактивний плакат. Учні презентують та захищають свої проекти аргументуючи свої відповіді.

Наступний прийом, який я зазвичай використовую для формування мовної компетенції: «Знайди помилку/Find a mistake!» наприклад,записується речення з граматичною помилкою, учні повинні знайти помилку і пояснити правильність своєї відповіді, спираючись на певне правило:

«Знайди помилку»

I. Tom mother were born on twenty desember

II. Tom`s mother was born on the twentieth of December

Mistakes:
1. Possessive Case;
2. Past Simple;
3. Ordinal Numerals;
4. Spelling.

Інструменти для розвитку критичного мислення:

- асоціація,
- прогнозування
- мислення афоризмами

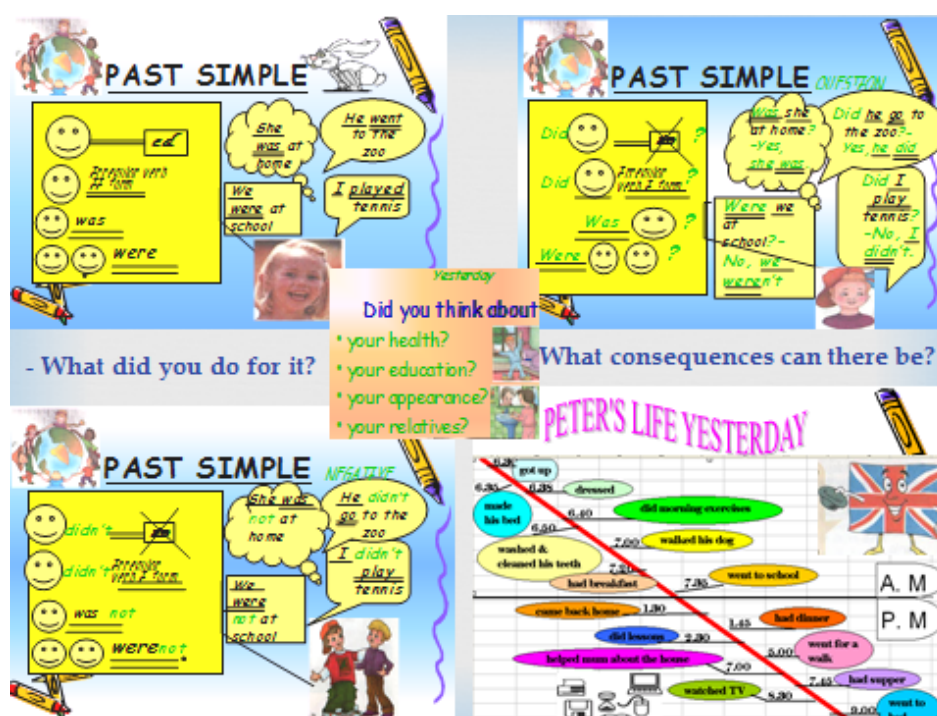

За допомогою ілюстрації, синонімів або ідіом, прислів'їв та приказок учні мають зробити свої припущення, н-д, щодо теми уроку та що вони знають з цього приводу.

Можна задати такі питання: Як ви думаєте, що тут зображено/говориться? До чого це відноситься (в повсякденному житті, чи до якої галузі/сфери науки тощо)? Яка тема нашого обговорення? Що ви чули про це?

Також на уроках завжди досягається гарний результат при використанні різних опор таких як схеми, таблиці, діаграми, малюнки за допомогою яких учні роблять самостійні висловлювання, складають розповіді і діалоги, виконують інтерактивні вправи. На цьому етапі можна задавати проблемні питання, наприклад,

Чи подумав ти вчора про своє здоров'я/навчання/зовнішній вигляд/навколишнє середовище? Що ти для цього зробив? Які можуть бути наслідки? – І обов'язково потрібно ставити умову, наприклад, умова: відповідати повними простими реченнями.

Хочу зазначити, що співпраця й активність учителя і учнів забезпечує формування і розвиток універсальних умінь, що визначають успішність тієї чи іншої діяльності школяра. Використання інтерактиву в процесі уроку знімає нервові навантаження школярів, дає можливість змінювати форми діяльності, переключати увагу на вузлові питання теми занять.